

УДК 327

Орешкевич Ганна Андріївна

студентка факультету маркетингу

Київського національного економічного університету

імені Вадима Гетьмана

Орешкевич Анна Андреевна

студентка факультета маркетинга

Киевского национального экономического университета

имени Вадима Гетьмана

Oreshkevych Hanna

Student of the Faculty of Marketing of the

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

**ВПЛИВ НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ НА РЕПУТАЦІЮ КРАЇНИ
ВЛИЯНИЕ НАУЧНЫХ ДОСТИЖЕНИЙ НА РЕПУТАЦИЮ СТРАНЫ
THE INFLUENCE OF SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS ON THE
REPUTATION OF THE COUNTRY**

Анотація. На репутацію країни впливає велика кількість факторів на який держава може впливати. Серед факторів на які можна впливати одним із ключових для нашої держави є наукова діяльність. Автори дослідження вважають, що існує кореляція між репутацією країни та її економічними результатами. Крім того, репутація безпосередньо впливає на добробут держави і його здатність успішно конкурувати і розвиватися в світовій економіці. На їхню думку, ефективні практики управління репутацією дозволяють країнам бути актуальними і диференціювати себе в глобалізованому світі, що має першорядне значення в умовах жорсткої конкуренції. Деякі науковці вважають, що сьогодні Україна має досить невизначену репутацію на світовій арені, через що вона втрачає дивіденди

не лише в політичному просторі, але й в питаннях національної безпеки, економічного зростання, демократичних перетворень, науковому середовищі тощо. Нагальним питанням є перетворення України на європейську державу з відповідними стандартами внутрішньої та зовнішньої стабільності. Для цього потрібне чітке визначення геополітичних пріоритетів і самовизначення як суверенної держави з власними національними інтересами. Доцільно звернути увагу, що українська наука змогла зберегти свою репутацію в світі, та продовжує відстоювати честь країни на світовій арені.

Ключові слова: *репутація, рейтинг, наука, держава.*

Анотація. *В репутацию страны влияет большое количество факторов на который государство может влиять. Среди факторов на которые можно влиять одним из ключевых для нашего государства является научная деятельность. Авторы исследования считают, что существует корреляция между репутацией страны и ее экономическими результатами. Кроме того, репутация напрямую влияет на благосостояние государства и его способность успешно конкурировать и развиваться в мировой экономике. По их мнению, эффективные практики управления репутацией позволяют странам быть актуальными и дифференцировать себя в глобализованном мире, имеет первостепенное значение в условиях жесткой конкуренции. Некоторые ученые считают, что сегодня Украина имеет достаточно неопределенную репутацию на мировой арене, из-за чего она теряет дивиденды не только в политическом пространстве, но и в вопросах национальной безопасности, экономического роста, демократических преобразований, научной среде и тому подобное. Актуальным вопросом является превращение Украины в европейское государство с соответствующими стандартами внутренней и внешней стабильности. Для этого нужно четкое определение геополитических пріоритетов і самоопределение как суверенного государства со своими*

національними інтересами. Целесообразно обратить внимание, что украинская наука смогла сохранить свою репутацию в мире, и продолжает отстаивать честь страны на мировой арене.

Ключевые слова: *репутация, рейтинг, наука, государство.*

Summary. *The reputation of a country is influenced by a large number of factors that the state can influence. Among the factors that can be influenced by one of the key for our state is scientific activity. The authors of the study believe that there is a correlation between the reputation of the country and its economic results. In addition, reputation directly affects the welfare of the state and its ability to successfully compete and develop in the global economy. In their view, effective reputation management practices make it possible for countries to be relevant and to differentiate themselves in a globalized world, which is paramount in the face of fierce competition. Some scholars believe that today Ukraine has a rather uncertain reputation on the world stage, which is why it loses dividends not only in the political space, but also in matters of national security, economic growth, democratic transformations, scientific environment, etc. The urgent issue is the transformation of Ukraine into a European state with appropriate standards of internal and external stability. This requires a clear definition of geopolitical priorities and self-determination as a sovereign state with its own national interests. It is worthwhile to note that Ukrainian science was able to maintain its reputation in the world, and continues to defend the country's honor on the world stage.*

Key words: *reputation, rating, science, state.*

Постановка проблеми. У сучасній світовій економіці ставлення до країни стає важливою умовою стабільної позиції країни на міжнародних ринках та одним з основних факторів її подальшого розвитку. У цих умовах одним із головних способів привертання уваги світової спільноти це створення позитивної репутації. В свою чергу на репутацію країни впливає

велика кількість факторів на який держава може впливати. Серед факторів на які можна впливати одним із ключових для нашої держави є наукова діяльність.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Наукові питання, що вивчають "репутацію" та фактори, що на неї впливають розглянуто у роботах вітчизняних вчених С.С. Велешука, Я.В. Приходченка, С.Г. Денисюка, Ю.Г. Падафета та ін.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Незважаючи на наявність численних публікацій та досліджень цієї сфери, все ще залишається багато аспектів, які потрібно досліджувати. Власне, це визначило основні цілі статті:

- 1) описати сутність репутації країни, та те як її визначають;
- 2) подати рекомендації щодо формування репутації країни через наукові досягнення.

Виклад основного матеріалу. Рейтинг репутації країн світу (The Country RepTrak) - глобальне дослідження і супроводжуючий його рейтинг країн і територій світу за показником їх репутації. Випускається міжнародною консалтинговою компанією Reputation Institute, яка спеціалізується в сфері досліджень, аудиту та управління репутацією. На сьогоднішній день є єдиним періодичним аналітичним рейтингом, які оцінюватимуть репутацію різних країн світу.

Автори дослідження вважають, що існує кореляція між репутацією країни та її економічними результатами. Крім того, репутація безпосередньо впливає на добробут держави і його здатність успішно конкурувати і розвиватися в світовій економіці. На їхню думку, ефективні практики управління репутацією дозволяють країнам бути актуальними і диференціювати себе в глобалізованому світі, що має першорядне значення в умовах жорсткої конкуренції для залучення інвестицій, розвитку торгівлі та туризму.

Рейтинг базується на розробленій Reputation Institute комплексній системі аналізу та управління репутацією RepTrak System. Основу рейтингу складає щорічне міжнародне дослідження громадської думки, в якому беруть участь більше 36 000 чоловік, що представляють країни Великої вісімки (G8) - Канаду, Францію, Німеччину, Італію, Японію, Росію, Великобританію і Сполучені Штати Америки. У кожній з цих країн проводиться близько 11 000 інтерв'ю серед населення у віці від 18 років і старше, показуючи, таким чином, зовнішнє сприйняття 50 країн світу, які попередньо вибираються на підставі наступних критеріїв: а) великий розмір економіки; б) велика чисельність населення; с) глобальний інтерес в зв'язку з недавніми економічними, політичними подіями або природними явищами.

Репутація країн світу оцінюється за чотирма основними категоріями:

1. Захоплення.
2. Довіра.
3. Прихильність.
4. Повага.

Чотири зазначені елемента поділяються, в свою чергу, на 16 категорій, які включають в себе такі параметри як якість життя, зовнішня політика, діловий клімат, товари і послуги, інфраструктура, краса природи і туристична привабливість. Оцінки цих показників, набрані за підсумками опитувань, використовуються при розрахунку рейтингу для визначення репутації тієї чи іншої країни.

Деякі науковці вважають, що сьогодні Україна має досить невизначену репутацію на світовій арені, через що вона втрачає дивіденди не лише в політичному просторі, але й в питаннях національної безпеки, економічного зростання, демократичних перетворень, науковому середовищі тощо [2, с. 107].

Репутація - цінна категорія, яку не прийнято відносити до матеріальних благ. Однак позитивна репутація незмінно призводить до зростання інвестиційної привабливості, це пов'язано з підвищеним кредитом

довіри з боку внутрішньої і зовнішньої цільової аудиторії. Як результат - зростання числа ділових партнерів, інвесторів, розширення контингенту споживачів і приплив висококваліфікованих співробітників. Тому все більше число керівників країн задається питанням про те, які фактори репутації країни дозволяють досягти її високого коефіцієнта.

На сьогоднішній день існує цілий ряд експертів, готових планово, системно і методично займатися підйомом репутації і формуванням іміджу. Серед них: піар-агенти, бренд-менеджери, маркетологи, а також соціальні психологи. В їх спектр завдань входить аналіз чинників, які здатні підвищити або знизити репутацію і привабливість країни. На сьогоднішній день класифікуються фактори репутації по двох великих груп: зовнішньої і внутрішньої. При цьому, як зовнішні, так і внутрішні чинники нерозривно пов'язані з цільовою аудиторією. Цільова аудиторія - група осіб, яка вступає в ділові або інші взаємини з країною, отримуючи від них послуги, товари, продукції, а також можливість вливати інвестиції і т.д. Цільова аудиторія також ділиться на дві широких категорії: зовнішню і внутрішню.

Фактори репутації, пов'язані з оцінками, думками, очікуваннями у зовнішнього аудиту є об'єктивними факторами, що формують репутацію. До такого аудиту прийнято відносити споживачів, а також ділових партнерів, до яких відносять інвесторів, громадські організації, а також потенційних ділових партнерів. Ці оцінки, думки і очікування від країни мають об'єктивну основу, сформовану під нормами і правилами соціальної громадськості про ділову надійність, стабільність, трудової ефективності і т.д.

Фактори репутації, які пов'язані з внутрішньою цільовою аудиторією, формуються в результаті думок про країну та її керівника, мешканців та іноземців, які в ній працевлаштовані. Це також об'єктивно сформовані думки, під якими лежить реальна основа, як правило, ці поняття будуються на поняттях рентабельності бізнесу, кількості доходів, вартості акцій підприємств з різних сегментів ринку, що може гарантувати населенню

стабільну заробітну плату, відносно комфортні умови праці і відсутність такого явища, як витік кадрів.

Фактори репутації - це формує основа, проте позитивний вплив на них може привести до збільшення коефіцієнта репутації. Саме цей вплив входить в спектр завдань PR-агентів, маркетологів і дипломатів. Якщо говорити про зовнішні чинники формування, то тут необхідно зібрати аналітичний звіт про ту репутацію, яка сформувалася про країну вже на даний момент у зовнішнього аудиту. Потім йде етап досліджень значущих критеріїв для зовнішньої цільової аудиторії, які дозволяють судити про країну, як про надійного, стабільного і відповідального ділового партнера.

Фактори репутації - це лише один сегмент корекції репутації, після з'ясування значущих критеріїв повинно проходити позиціонування конкретної фірми. Позиціонування передбачає самопрезентацію і вплив на думки, оцінки і очікування зовнішньої цільової аудиторії. Головне завдання піар-агентів полягає в тому, щоб, не треба було вносити суттєві зміни в діяльність країни, а оцінки про країну стали позитивними.

Внутрішні чинники репутації тісно пов'язані з особистістю керівника держави, а також з умовами праці стабільністю заробітних виплат і економічним мікрокліматом. Тому, при створенні репутації проводиться аналіз думок про ці критерії у населення, а далі йде етап оптимізації, корекції і змін. Так, якщо к населення існує низька оцінка керівника, то в найрадикальніших випадках його заміняють, або виробляють в ньому бажані характеристики.

Серед факторів, що спроможні популяризувати Україну та суттєво вплинути на її репутацію це наука. Україна має надзвичайно потужний інтелектуальний потенціал. На початку ХХ ст. наша держава входила в *тридцятку* країн світової інтелектуальної еліти. Лише в ракетно-космічній галузі Україна володіє 17 базовими технологіями з 22 відомих у світі. Входить до *вісімки* держав-експортерів авіакосмічної техніки. В країні збережений достатній науково-технічний потенціал в оборонній

промисловості (радіоелектронне стеження, радіолокація, засоби наведення високоточної зброї, системи бронетанкової техніки і протиповітряної оборони); енергетичному атомному машинобудуванні; авіаційному та енергетичному турбінобудуванні; технології надвисоких частот; виробництві кристалічних матеріалів для мікроелектроніки, сонячної енергетики.

За кількістю наукових фахівців вищої кваліфікації, що припадає на душу населення, Україна не поступається розвинутим країнам Європи. Посідає 4-те місце у світі за кількістю дипломованих та сертифікованих фахівців у сфері ІТ.

Однак в останні десятиліття ХХ століття, в силу як об'єктивних, так і суб'єктивних причин, держава явно почали запізнюватися з адаптацією управлінських, економічних, соціальних, культурних інститутів і структур до вимог сучасного етапу науково-технічного розвитку. Особливо в тому, що стосується переходу нашої економіки на інноваційний напрям. Відчутно відстаємо від країн ОЕСР по продуктивності праці. Але лідерство нашої країни, гідне якість життя громадян в ХХІ столітті неможливо без розвитку вітчизняної науки, вдосконалення національної інноваційної інфраструктури. Ось чому в системі документів, що визначають розвиток країни, пріоритетне значення має націлена на вирішення цього завдання Стратегія науково-технологічного розвитку, яка буде гарантовано забезпечена державним фінансуванням.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Нагальним питанням є перетворення України на європейську державу з відповідними стандартами внутрішньої та зовнішньої стабільності. Для цього потрібне чітке визначення геополітичних пріоритетів і самовизначення як суверенної держави з власними національними інтересами. Доцільно звернути увагу, що українська наука змогла зберегти свою репутацію в світі, та продовжує відстоювати честь країни на світовій арені.

Україна повинна проводити активну інформаційну політику: пропагувати здобутки та можливості України, підтримувати українські інформаційні центри в різних країнах, просувати українські ЗМІ в різних мережах в світі тощо. Проте є необхідним й комплекс заходів з інформаційної безпеки держави. Формування позитивного іміджу України потребує належного фінансування, незалежно від того, хто перебуває при владі.

Література

1. Лавриненко Г. Формування міжнародного іміджу України в західному світі (на прикладі Польщі) / Г. Лавриненко // Політологія. - 2011. - № 4 (111). - С. 149-154.
2. Харченко Л. В. Проблема формування позитивного іміджу України в контексті підготовки до ЄВРО-2012 / Л. В. Харченко // Стратегічні пріоритети. - 2009. - № 4 (13). - С. 107-112.
3. Євромайдан врятував імідж України у світі - експерт // Уніан. - 12.12.2013. - Режим доступу: <http://www.uman.ua/poHtics/862683-evromaydan-vryatuvav-imidj-ukrajini-u-sviti-ekspert.html>. - Назва з екрана.

References

1. Lavrinenko G. Formation of the international image of Ukraine in the western world (for example, Poland) / G. Lavrinenko // Politics. - 2011. - No. 4 (111). - P. 149-154.
2. Kharchenko L.V. The problem of forming a positive image of Ukraine in the context of preparation for EURO 2012-2012 / L.V. Kharchenko // Strategic Priorities. - 2009. - No. 4 (13). - P. 107-112.
3. Euromaydan rescued the image of Ukraine in the world - expert // Unian. - 12/12/2013. - Mode of access: <http://www.uman.ua/poHtics/862683-evromaydan-vryatuvav-imidj-ukrajini-u-sviti-ekspert.html>. - Title from the screen.